

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **H. G.**, narozena „X“,
bytem „X“,
zastoupená advokátem Mgr. Pavlem Hrtánkem,
sídlem Ořechová 2840/1, 400 11 Ústí nad Labem,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 1. 2019, č. j. „X“, o přeplatku starobního
důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Pavlu Hrtánkovi **se přiznává** odměna ve výši **3 146 Kč**, která mu bude vyplacena do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 1. 2019, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 11. 2018, č. j. „X“, o přeplatku starobního důchodu (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni dle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„zákon o organizaci“) uložena povinnost vrátit žalované přeplatek na starobním důchodu ve výši 129 686 Kč, který vznikl za období od 28. 12. 2016 do 2. 4. 2018, a to do osmi dnů od právní moci rozhodnutí.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že usnesením zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2018 jí bylo schváleno oddlužení prostřednictvím splátkového kalendáře po dobu pěti let, počínaje dnem 31. 5. 2018. Konstatovala, že žalovaná vymáhá předmětnou částku napadeným rozhodnutím neoprávněně, neboť svůj nárok měla uplatnit v insolvenčním řízení, které bylo s žalobkyní vedeno dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“). Zároveň upozornila, že v poučení usnesení o schválení oddlužení jí bylo uloženo nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohla v době jejich splatnosti splnit.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla žalobu zamítnout a uvedla, že žalobkyně porušila svoji zákonnou povinnost informovat plátce důchodu o všech rozhodných skutečnostech, které mají vliv na důchod či jeho výplatu, když neinformovala žalovanou o novém příjmu z pěstouna, ze kterého jí vznikla účast na důchodovém pojištění, která je neslučitelná s paralelním vyplácením předčasného starobního důchodu. Dále podotkla, že rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek vydala bez zbytečného odkladu poté, co se o předmětné skutečnosti dozvěděla. Tudíž nemohla svou pohledávku uplatnit v insolvenčním řízení. Žalovaná zdůraznila, že povinnost insolvenčního dlužníka po schválení oddlužení nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl splnit v době jejich splatnosti, nemají vliv na zákonnost či oprávněnost nároku žalované. Dodala, že v daném případě šlo ze strany žalobkyně o zaviněné porušení právních předpisů, přičemž se nejedná o uloženou pokutu, ale toliko o navrácení finančních prostředků, které byly v dobré víře žalobkyni vyplaceny, aniž by splňovala zákonné podmínky. Žalovaná upozornila, že žalobkyně ve své žádosti o odměnu pěstouna ze dne 25. 1. 2017 chybně uvedla, že pobírá standardní starobní důchod, a nikoliv předčasný starobní důchod. K tomuto doplnila, že žalobkyně byla o neslučitelnosti pobírání odměny pěstouna a předčasného starobního důchodu poučena a o této skutečnosti věděla. Závěrem doplnila, že k vydání prvostupňového rozhodnutí s delším časovým odstupem došlo až v důsledku podnětu ze srpna 2018, který byl výsledkem kontroly Okresní správy sociálního zabezpečení Jeseník na Úřadu práce v Jeseníku, který je příslušný ke správě a evidenci všech poživatelů pěstounských dávek v zemi.

Ústní jednání soudu

4. Při ústním jednání před soudem konaném dne 10. 8. 2020 právní zástupce žalobkyně setrval na žalobě a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí. Dále uvedl, že důchodová agenda je složitá a žalobkyně v tomto směru potřebovala pomoc žalované. Konstatoval, že úpadek byl na žalobkyni prohlášen dne 11. 10. 2017 a od tohoto dne měla žalovaná třicet dní na řádné přihlášení své pohledávky.
5. Pověřená pracovnice žalované pak při ústním jednání před soudem odkázala na své vyjádření k žalobě. Zároveň sdělila, že do insolvenčního řízení nemohla svoji pohledávku Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přihlásit, neboť ji v danou dobu neevidovala. Souběh pobírání odměny pěstouna a předčasného starobního důchodu žalovaná odhalila až v důsledku hlášení Úřadu práce ze dne 29. 8. 2018, přičemž předmětné hlášení bylo výsledkem kontrolní činnosti prováděné v období od července do prosince roku 2018.

6. Soud nevyhověl důkazním návrhům právního zástupce žalobkyně a listiny přiložené k žalobě neprovedl ve smyslu § 52 odst. 1 s. ř. s., jelikož soudu nebylo sděleno, jaké relevantní skutečnosti měly tyto podklady ve vztahu k projednávané věci prokazovat, a zjištěný skutkový stav považoval soud za dostatečný pro rozhodnutí. K žalobě byla přiložena nájemní smlouva k bytu ze dne 11. 4. 2017, dodatek k nájemní smlouvě ze dne 12. 10. 2018, platební doklad SIPO ze dne 14. 2. 2019, oznámení žalované ze dne 28. 12. 2018, oznámení o zahájení srážek po prohlášení úpadku ze dne 27. 4. 2018 a příjmové pokladní doklady společnosti Fio banka, a. s. a Československé obchodní banky, a. s. ze dne 14. 2. 2019, 14. 1. 2019, 14. 12. 2018 a 19. 12. 2018.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu věci a provedeném ústním jednání, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 6. 11. 2018 byla žalobkyni uložena povinnost vrátit žalované přeplatek na starobním důchodu ve výši 129 686 Kč, který vznikl za období od 28. 12. 2016 do 2. 4. 2018, a to do osmi dnů od právní moci rozhodnutí. Napadeným rozhodnutím ze dne 8. 1. 2019 bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno, toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 1. 2019. Součástí správního spisu je i usnesení zdejšího soudu ze dne 11. 10. 2017, č. j. KSUL 43 INS 17925/2017-A-7, jímž byl zjištěn úpadek žalobkyně, a usnesení zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2018, č. j. KSUL 43 INS 17925/2017-B-4, jímž soud schválil oddlužení žalobkyně plněním splátkového kalendáře.
10. Dle § 118a odst. 2 zákona o organizaci jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu, má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nárok na sirotčí důchod z důvodu dosažení 26. roku věku. Plátce důchodu má dále nárok na vrácení těch vyplacených částek vdovského nebo vdoveckého důchodu, které nenáležely z důvodu zpětného přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně dítěti, o které vdova nebo vdovec pečovali a které se z důvodu tohoto zpětného přiznání tohoto důchodu nepovažuje za nezaopatřené dítě. Plátce důchodu má dále nárok na vrácení těch částek vdovského nebo vdoveckého důchodu nebo sirotčího důchodu, které byly vyplaceny po zániku nároku na tyto důchody podle § 50 odst. 6 a 7 nebo § 52 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění.

11. Soud předesílá, že ve věci nebylo sporu o zjištěném skutkovém stavu, tedy že žalobkyně pobírala dávku předčasného starobního důchodu ve vymezeném období neoprávněně. Žalobkyně učinila spornou toliko otázku, že žalovaná měla kvůli probíhajícímu insolvenčnímu řízení žalobkyně uplatňovat svůj nárok na přeplatek dávky předčasného starobního důchodu přímo v rámci dotčeného insolvenčního řízení žalobkyně, a nikoliv prostřednictvím vydání prvostupňového potažmo napadeného rozhodnutí.
12. Dle § 412 odst. 1 písm. g) insolvenčního zákona po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty je dlužník povinen nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit.
13. Dle § 418 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona insolvenční soud schválené oddlužení zruší a současně rozhodne o způsobu řešení dlužníkovy úpadku konkursem, jestliže dlužník není v důsledku okolností, které zavinil, po dobu delší než 3 měsíce schopen splácet v plné výši ani pohledávky podle § 395 odst. 1 písm. b), jestliže vznikly po rozhodnutí o úpadku.
14. Při řešení námitky žalobkyně je podstatný okamžik vzniku pohledávky, tedy povinnosti žalobkyně vrátit přeplatek do osmi dnů od právní moci napadeného rozhodnutí. Soud za stěžejní okolnost považuje nabytí právní moci žalobou napadeného rozhodnutí dne 14. 1. 2019, kdy vznikla vymahatelná pohledávka žalované.
15. Soud podotýká, že smyslem a účelem insolvenčního zákona je zjistit, zda se dlužník nachází v úpadku či hrozícím úpadku a pokud se v něm nachází, rozhodnout o způsobu jeho řešení. Insolvenční zákon se tedy zabývá toliko již vzniklými pohledávkami dlužníka ať už splatnými, či nesplatnými. Insolvenční řízení však nezasahuje do samotného vzniku pohledávek v budoucnu. Žalovaná nemohla v insolvenčním řízení žalobkyně uplatňovat nárok, který ještě nevznikl. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno až po zjištění úpadku žalobkyně, a to nejen po uplynutí lhůty pro přihlášení pohledávek, ale dokonce i po schválení oddlužení dne 24. 4. 2018. Žalovaná nemohla svoji pohledávku přihlásit ani jako pohledávku podmíněnou, neboť o skutečnosti rozhodné pro vznik a vyčíslení přeplatku na dávce se dozvěděla až dne 29. 8. 2018 od Úřadu práce z Hlášení o zaměstnání poživatele předčasného starobního důchodu, tj. rovněž po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí o úpadku věřitelům dlužníka k přihlášení pohledávek, tedy do 10. 11. 2017.
16. Pohledávka žalované není ani pohledávkou za majetkovou podstatou dle § 168 odst. 1, odst. 2 insolvenčního zákona, a ani pohledávkou postavenou na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou dle § 169 insolvenčního zákona, které je možno přihlásit kdykoliv

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v průběhu insolvenčního řízení a nevztahuje se na ně lhůta k přihlášení pohledávek (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 29 ICdo 23/2016).

17. K námitce žalobkyně rovněž soud poukazuje na shora citovaný § 412 odst. 1 písm. g) insolvenčního zákona, který ukládá povinnost toliko dlužníkovi po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit, přičemž jej nelze jakkoliv vykládat jako ochranný institut pro dlužníka, který by jej ochránil před vznikem nových povinností, které měly původ v jeho protiprávním jednání, jako tomu bylo v nyní projednávané věci.
18. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že tvrzení žalobkyně o pochybení žalované neshledal důvodným, a proto soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku I. rozsudku zamítl.
19. Současně soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalované náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly.
20. Výrokem III. tohoto rozsudku soud dle § 35 odst. 10 s. ř. s. přiznal odměnu ustanovenému zástupci žalobkyně, Mgr. Pavlu Hrtánkovi, jenž byl ustanoven usnesením zdejšího soudu ze dne 9. 7. 2019, č. j. 75 Ad 5/2019-29. Dle citovaného ustanovení totiž hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby, je-li zástupce advokátem, hradí stát. V daném případě proto ustanovenému zástupci náleží odměna, včetně náhrady hotových výdajů v celkové výši 3 146 Kč. Tato částka se sestává z částky 2 000 Kč za dva úkony právní služby po 1 000 Kč podle § 7 bod 3, § 9 odst. 2 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“), a to převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. b) AT a účast na jednání – § 11 odst. 1 písm. g) AT, z částky 600 Kč za s tím související dva režijní paušály po 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 AT a z částky 546 Kč ve výši 21 % DPH z částky 2 600 Kč. Odměna bude zástupci vyplacena do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k jeho rukám z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jakém rozsahu
a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 10. srpna 2020

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)